

Beheervisie openbare ruimte 2024-2028

Themabijeenkomst Commissie Fysieke Leefomgeving, 23 mei 2023

Inhoud presentatie

1. Waarom een beheervisie?
2. Aanpak en resultaten
3. Kosten en baten van de beheervisie
4. Vervolg

Waarom een beheervisie?

WAT IS BEHEER IN DE BASIS?

- Service/dagelijks onderhoud
- Groot onderhoud
- Vervanging

DOELSTELLINGEN

Bieden van een functionele openbare ruimte

1. die schoon, heel en veilig is
2. waarbij kapitaalvernietiging wordt voorkomen
3. en waar klachten van inwoners zoveel mogelijk worden voorkomen en deze naar tevredenheid worden verholpen

”

Maar beheer is ook het *verbeteren* van de openbare ruimte en werken aan *opgaven en ambities*

”

De wereld verandert

Technologische ontwikkelingen

Ruimtelijke en economische ontwikkelingen

Duurzaamheidsontwikkelingen

Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen

Klimaat

Gezondheid

Biodiversiteit

Wonen

Energie

”

Integraal beheer is in feite
"OMGEVINGSVERBETERING"

”

Beheren EN verbeteren van de openbare ruimte

Beleving

Gevoel en ervaring van een plek. Waargenomen door onze zintuigen.

Gebruik

Het gebruik van de openbare ruimte door mensen en dieren

Fysieke kenmerken

'Technische' functie en kenmerken van openbare ruimte zoals inrichting, niveau van onderhoud, en het milieu

Waarden van de openbare ruimte

Sociaal

Levendigheid en economisch gebruik

Bewegen, ontmoeten en betrokkenheid

Aantrekkelijk

Inrichting

Ruimte

Duurzaam

Klimaat, natuur en energie

Gebruik grondstoffen emissies en gevaar

Veilig

Sociale veiligheid

Verkeersveiligheid

Functioneel

Verplaatsen van mensen

Transport van goederen en data

Onderhoud

Schoon

Heel

Aanpak

Aanpak: onderdelen

- Bestaand areaal in beeld gebracht
- Huidig beleid en opgaven in beeld (basis: structuurvisie Wassenaar)
- Participatietraject (input van buiten het gemeentehuis)
- Meerdere werk- en denksessies met medewerkers van de gemeente, waarbij een visie, beheerstrategie en maatregelen zijn opgesteld
- Informerende themabijeenkomst raadscommissie (feb '23)
- Financieel kader voor instandhouding en realiseren van ambities
- Oplevering rapportage Beheervisie (april '23) en besluitvorming
- Integraal Beheerplan Openbare Ruimte opgesteld, met uitwerking ambities voor elke beheergroep (mei '23)
- Vervolg: implementatie en gevolgen voor de beheerorganisatie

Openbare ruimte in Wassenaar

 <p>GROEN</p>	 <p>OPEN VERHARDING</p>	 <p>GESLOTEN VERHARDING</p>	 <p>BRUGGEN</p>	 <p>SPEELTOESTELLEN</p>	 <p>BESCHOEIINGEN</p>
1.792.878 m ²	967.196 m ²	463.443 m ²	75 st.	230 st.	25,8 km ¹
 <p>BOMEN</p>	 <p>LICHTMASTEN</p>	 <p>VERKEERSREGEL- INSTALLATIES</p>	 <p>AFVALBAKKEN</p>	 <p>VERKEERSBORDEN</p>	 <p>KADEMUREN</p>
25.850 st.	6.716 st.	11 st.	469 st.	5.200 st.	1.051 m ¹

Straatgesprekken

- Twee dagdelen, locaties markt en Luifelbaan
- Ca. 60 voorbijgangers gesproken
- Voornaamste kritische aandachtspunten: wortelopdruk, hondenpoep, zwerfvuil en parkeeroverlast
- Voornaamste wensen: groen (mooi, beleving), behoud dorps karakter, beweegvriendelijk (fietser, voetganger), ontmoeten

Enquête

- Verspreiding via Facebook, lokale krant, Omroep West, website gemeente, nieuwsbrief gemeente, buurtverenigingen
- 384 reacties, evenredige verdeling over wijktypes
- Voor vier (van vijf) gebieden: belangrijkste waarden zijn schoon en veilig
- Ook vaak genoemd: behouden identiteit en karakter, biodiversiteit, genoeg parkeerplekken, sporten en bewegen, toegankelijkheid, speelplekken en plekken voor jongeren

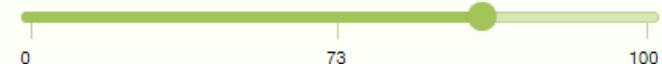
De volgende vragen gaan over verschillende typen gebieden in de gemeente Wassenaar. We moeten bepalen hoe we ons budget voor het onderhouden van de buitenruimte in de hele gemeente Wassenaar het beste kunnen besteden.

2. Stel, u mag 100 punten verdelen om te zorgen voor een prettige buitenruimte. Hoe zou u deze dan verdelen over de gemeente?*

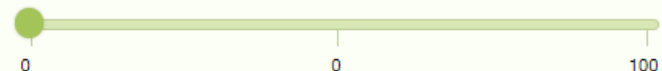
Toewijzen: 100 punten

Toewijzen 27 points

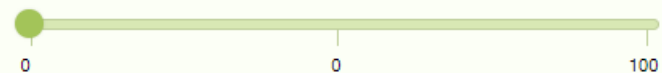
Centrum

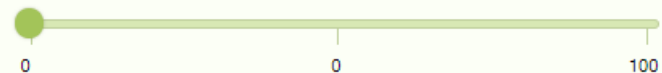
Woonwijken

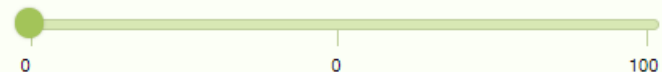
Landgoederen en buitengebied (bossen en agrarisch gebied)

Strand en duingebied

Bedrijventerrein

3. Wat vindt u belangrijk voor het centrum van Wassenaar?

Selecteer maximaal 3 opties

Aantrekkelijk om te sporten, te bewegen en te spelen

Aantrekkelijk voor toeristen

Genoeg plek om te parkeren

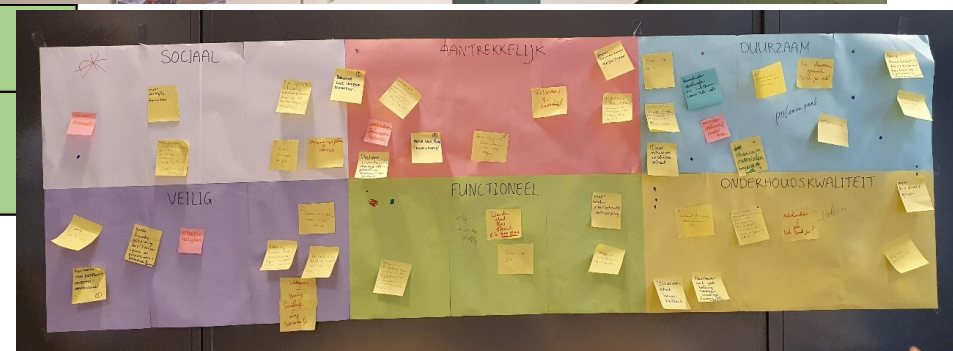
Inrichting met duurzame en hernieuwbare materialen

Levendigheid en een mooie uitstraling

Ruimte voor ontmoeting en participatie

Werksessies (impressie)

Kwaliteitsdoel	Ambities uit werksessies	Ambities uit huidig beleid
Duurzaam	Vergroenen + wateroverlast + biodiversiteit + circulariteit (materiaal)	Vergroenen Regenwaterbuffer Biodiversiteit buitengebied
Aantrekkelijk	Behoud dorpse karakter + vergroenen + verbeter kwaliteit & samenhang (o.a. havengebied) + erfgoed benutten	Verbeteren culturele en historische groene structuren (lanen, rijksmonumenten/parkjes, landgoederen)
Sociaal	Ontmoet/verblijfsplekken + verkeersarmoede aanpakken	Natuurlijke speelplekken Centrum/woongebieden toegankelijk voor iedereen Facilitatie van spelen, sport, kunst
Onderhoud	Biodiversiteit boven netheid + maatwerk + stimuleren bewoners	Onderhoud naar hoger niveau / niveau A maatwerk Samen met bewoners
Functioneel	Mensgericht (qua faciliteiten, ordening)	Verbinding stad en platteland verbeteren Verbetering faciliteiten/toegankelijkheid maar geen schaalvergroting
Veilig	Waarborg veiligheid fietsers + algeheel kwetsbare deelnemers	30km zone in grote delen stad Veiligheid/aantrekkelijkheid fietspaden moet goed zijn Schoon = veilig

Resultaten in Beheervisie

Visie op beheer van de openbare ruimte

- De basis voor goed beheer blijft **schoon, heel en veilig** houden.
- Ambities voor verbetering en ontwikkeling: **Groen en vitaal** als de basis voor de verdere versterking.
- **Ontwikkelingen** waardoor kwaliteiten **onder druk** staan. Tegelijkertijd bieden deze ontwikkelingen **kansen** om in de kwaliteit te investeren.

Ambities voor de openbare ruimte

1. Behouden van het authentiek en **dorps karakter**: kleinschaligheid, authentieke identiteit, sociale en vitale dorpsgemeenschap.
2. Versterken van het **uitnodigende karakter**: aantrekkelijk en veilig, toegankelijk en inclusief, beweegvriendelijk en gezond.
3. Verdere ontwikkeling van een **duurzame buitenruimte**: meer groen, vergroten van de biodiversiteit, circulair werken en klimaatadaptie.

Ambities voor de openbare ruimte

Basis:

Schoon

Heel

Veilig

Ambitie 1: Dorps

- Identiteit
- Sociaal
- Kleinschalig

Ambitie 2: Uitnodigend

- Aantrekkelijk
- Bewegvriendelijk
- Toegankelijk
- Inclusief

Ambitie 3: Duurzaam

- Groen
- Biodiversiteit
- Circulair
- Klimaatadaptief

Beheerstrategie

Drie sturingsprincipes

1. **Kwaliteitsgestuurd**, op basis van inspecties
 - Voldoen aan beeldkwaliteit en technische kwaliteit
2. **Maatschappelijk gestuurd**, op basis van participatie en meldingen
 - Versterken van beleving en betrokkenheid
3. **Kansgestuurd**, op basis van meekoppelen en combineren
 - Bijdragen aan de ambities en toekomstbestendigheid

Beheerstrategie - afwegingskader

Beheerprincipes

Belangrijkste uitgangspunt: "We werken integraal, tenzij...". Dit wil zeggen dat bij werkzaamheden altijd wordt onderzocht:

1. Welke bijdrage kan worden geleverd aan de **ambities en wensen** voor de openbare ruimte;
2. Welke mogelijkheden er zijn om werkzaamheden te **combineren**;
3. En we doen dit altijd **samen** met de collega's van beleid, mobiliteit, stedelijke ontwikkeling en duurzaamheid.

Beheerstrategie - voorbeelden

Service-onderhoud en dagelijks onderhoud

- Snel afhandelen van meldingen en storingen
- Waar dat kan bijdragen aan opgaven in de openbare ruimte

Groot onderhoud en vervanging

- Bij groot onderhoud worden wensen van bewoners in beeld gebracht
- Bij herinrichting van de openbare ruimte dragen we altijd bij aan de opgaven, zoals vergroening, speelplekken, steenbreek
- Geen werk als openbare ruimte technisch nog niet versleten is

Programmeerstrategie

- Uitgangspunt is de technische beheeropgave
- De ondergrond gaat een prominentere rol spelen

Financieel kader

Financieel kader: rekenen aan basis en ambities

Benodigde budgetten voor instandhouding ('schoon-heel-veilig')

- Onderhoud van gehele areaal, inclusief recente areaaluitbreidingen
- Onderhoudsachterstanden
- Indexatie door inflatie, energie, grondstoffen en schaars personeel

Benodigde budgetten voor realiseren van ambities (meeliften met onderhoud)

- Alle maatregelen voor bijdragen aan ambities, zoals bijvoorbeeld: aanbrengen extra groen, inheemse boomsoorten planten, gebakken klinkers in plaats van betonstraatstenen, snelheidsremmers in woonwijken
- Kosten van de maatregelen zijn berekend per type wijk
- Onderscheid gemaakt naar noodzakelijke en wenselijke maatregelen

Benodigde budgetten instandhouding (x €1.000)

Onderhoudsgroep	Beschikbaar	Benodigd (B)	Verschil
Groen	2.761	3.341	-580
Infrastructurele kunstwerken	88	151	-63
Openbare verlichting	618	537	81
Reiniging	250	270	-20
Spelen	201	228	-27
Verharding	1.359	1.470	-111
VRI	251	198	53
Water	134	102	32
Waterbouwkundige kunstwerken	72	102	-30
Wegmeubilair	112	110	2
Eindtotaal	5.846	6.509	-663

Baten van ontwikkelend beheer

Het mes snijdt aan meerdere kanten

- Vergroting waarden van de openbare ruimte: gezonder, inclusiever, groener en duurzamer (toekomstbestendig)
- Kostenvoordeel door samen uitvoeren instandhouding en verbeteringen
- Meer samenhang door integrale aanpak, werkt kwaliteitsverhogend

Welke keuzes kunnen nog worden gemaakt?

- Beeldkwaliteit: lagere kwaliteit (C) kost minder, hogere kwaliteit (A) kost meer
- Tempo van ontwikkelingen aanpassen, levensduur oprekken
- Niet-noodzakelijke ingrepen uitstellen

Vervolgstappen

Werken met de Beheervisie Openbare ruimte 2024-2028

- Wat mogelijk is hangt af van de beschikbare budgetten
- Meer verbinden van beleid en beheer van de openbare ruimte
- Complexere, integrale en onzekere opgave vraagt soms om proberen en experimenteren
- Participatie bij beheer
 - Betrekken inwoners bij planvorming
 - Faciliteren van initiatieven en zelfbeheer
- Nieuwe werkwijzen vragen om investeren in de eigen organisatie

Vragen?

